

VOEDSELBANKEN.NL

Oog voor voedsel • Hart voor mensen

Handboek Fondsenwerving Voedselbanken Nederland **Versie 1.0 - 08-03-2021**

Deny de Jong en Suzanne Kooij

Versie 08-03-2021

Deze versie hoort bij de eerste twee cursusdelen:

- Case for Support
- Projectplan

Dit is een 'levend' document dat periodiek wordt aangevuld en bijgewerkt met nieuwe informatie

Inhoudsopgave

1. Hoe dit document te gebruiken	2
2. Case for Support	2
3. Het projectplan	12
1. Titel	13
2. Inhoudsopgave	13
3. Samenvatting	14
4. Aanleiding, maatschappelijk probleem	14
5. Missie en visie aanvrager / initiatief nemende organisatie	15
6. Gekozen oplossing en aanpak	16
7. Uitgangspunten	16
8. Doelstellingen van het project	17
9. Beoogde resultaten	17
10. Doelgroep	17
11. Betrokken instanties / organisaties	18
12. Geografische afbakening	18
13. Planning	18
14. Organisatiestructuur	18
15. Evaluatie en bijstelling	19
16. Risico's bij de uitvoering	19
17. Financieel plaatje: begroting van kosten en dekking	19
18. Referenties	21
19. Documentatie	21
Algemene opmerkingen	21

(.....) de overige hoofdstukken worden na de volgende cursusonderdelen aangevuld.

1. Hoe dit document te gebruiken

Dit Handboek Fondsenwerving is speciaal ontwikkeld voor vrijwilligers van Voedselbanken, die deelnemen aan de online cursus fondsenwerving in 2021.

Het handboek behandelt de basisprincipes van fondsenwerving en wordt uitsluitend geïllustreerd met voorbeelden uit de praktijk van de Voedselbanken zelf. Veel van deze voorbeelden (projecten, casussen, teksten, infographics, verwijzingen, etc.) zijn aangedragen door cursisten met al wat meer ervaring of door Voedselbanken Nederland.

Ons advies: **doe je voordeel met dit materiaal**, zodat je niet helemaal 'het wiel opnieuw hoeft uit te vinden', maar maak er wel altijd je eigen verhaal van.

Na elk cursusdeel wordt dit handboek verder bijgewerkt met nieuw materiaal.

Deze versie (04-03-2021) bevat tips en trucs en voorbeeldmateriaal over de cursusdelen 'Case for Support' en 'Projectplan'.

Het is de bedoeling dat je met behulp van deze informatie op 19 maart 2021 je eerste versie van je projectplan bij ons inlevert.

2. Case for Support

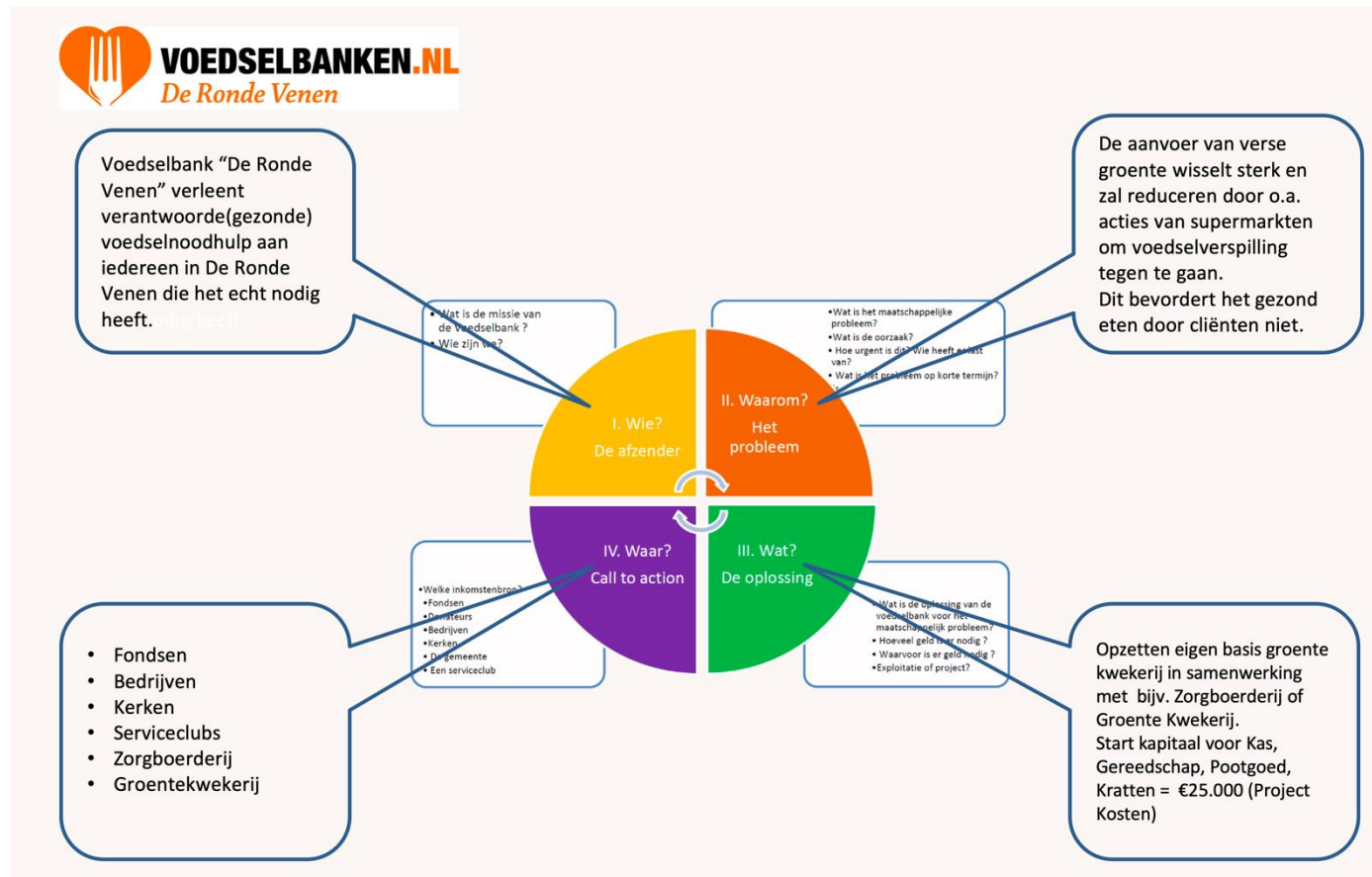
Een 'Case for Support' is:

- Letterlijk: zaak om te steunen
- Het is een uitleg over wie, waarom, voor wie, hoe en wat van je initiatief
- Het is de basis voor je projectplan
- Om succesvol te zijn moet het:
  - mensen raken
  - concreet zijn
  - perspectief geven

Waarom een Case for Support?

Het doorlopen van de Case for Support is de basis voor elke vorm van fondsenwerving. De Case for Support geeft een antwoord op belangrijke vragen die gesteld kunnen worden door fondsen, sponsors of donateurs. Maar ook binnen het bestuur van je Voedselbank biedt de Case for Support je een aantal vragen die beantwoord moeten zijn voordat je 'er de boer op mee gaat'. Zo kun je de Case for Support ook gebruiken als een soort checklist die je erbij kunt houden als je een nieuw plan of project gaat uitwerken.

Goed voorbeeld van een Case for Support door Voedselbank De Ronde Venen:

Waarom is dit een goede case for support:

- Maatschappelijk én concreet probleem helder: minder groente in pakketten zorgt ervoor dat cliënten minder gezond eten.
- Oplossing helder: eigen groente gaan kweken, waardoor constante aanvoer van gezonde en biologisch gekweekte groente.
- Doel waarvoor geworven wordt is heel concreet en duidelijk nodig om oplossing voor elkaar te krijgen:
- investeringen in kas, gereedschap, transportmiddelen, zaai- en pootgoed

Hoe maak je het maatschappelijke probleem waar de Voedselbank zich op richt duidelijk?

Het is belangrijk in je projectplan duidelijk te maken wat het maatschappelijke probleem is waar de Voedselbank zich op richt. Dat biedt context en achtergrond voor je vraag om financiële steun.

Hieronder een aantal verschillende mogelijke manieren waarop je in jouw projectplan het maatschappelijk probleem dat ten grondslag ligt aan het werk van de Voedselbanken duidelijk kunt maken.

We besteden hier wat meer aandacht aan, omdat we merken dat sommige cursisten dit een lastig onderdeel vinden.

Je hoeft ze echt niet allemaal te gebruiken, haal eruit wat goed bij jouw eigen communicatie past.

Soms zijn een paar regels voldoende, soms is een plaatje of een citaat wat je nodig hebt, en soms wil je een uitgebreider verhaal.

Van de website van Voedselbanken Nederland:

Ons Verhaal

“Oog voor voedsel, hart voor mensen”

Meer dan 1 miljoen mensen in Nederland leven onder de armoedegrens. Wist je dat niemand honger hoeft te hebben als we voedseloverschotten aan hen geven? Dat is goed voor mens en milieu.

De vrijwilligers bij de voedselbanken delen elke week eten uit aan mensen die dat tijdelijk hard nodig hebben. Bedrijven, instellingen, overheden en particulieren helpen met geld, voedsel en diensten.

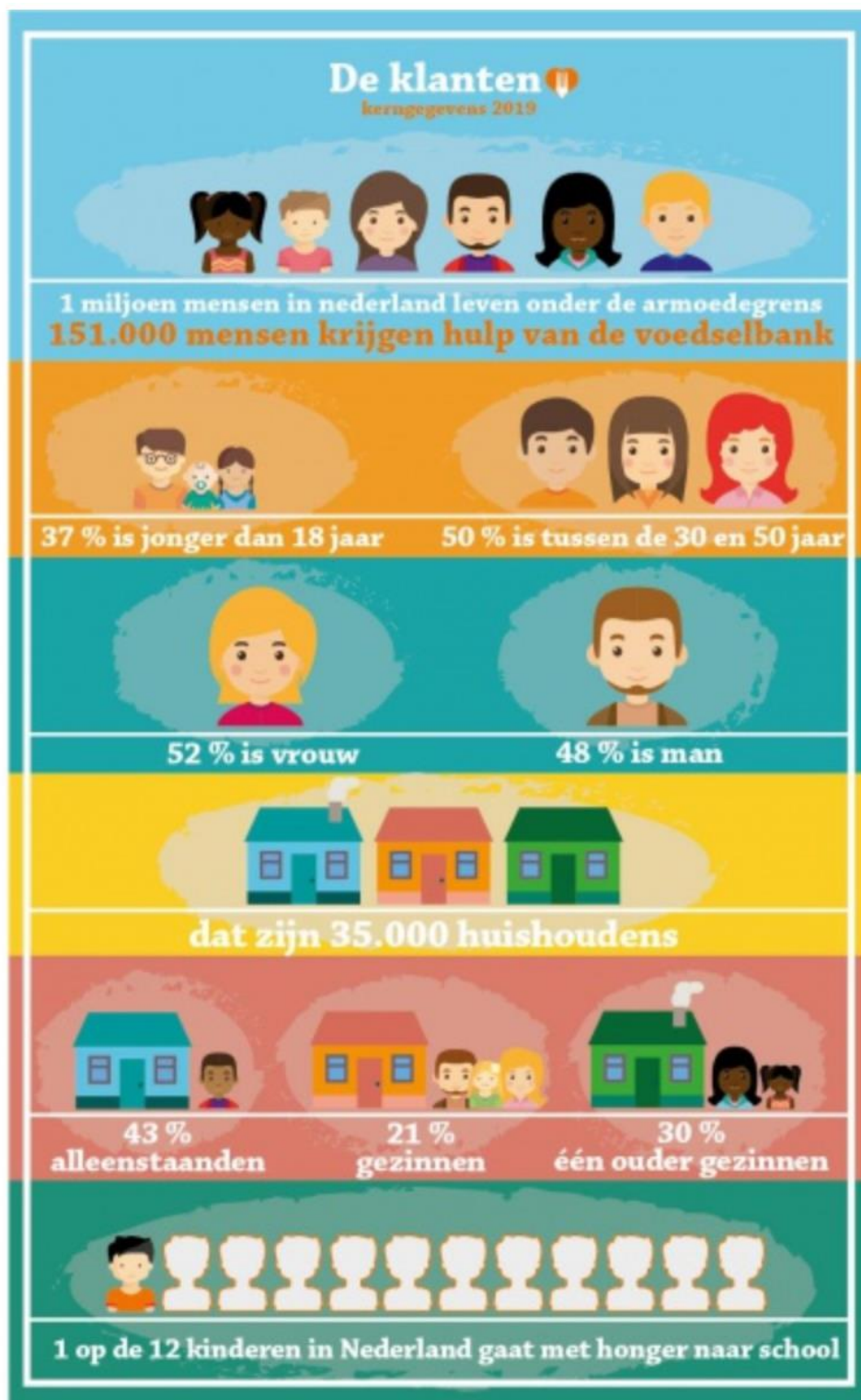
Cijfers en infographics *werken goed om de maatschappelijke problematiek snel inzichtelijk te maken:*

De cijfers

1.000.000 +/- mensen leven beneden de armoedegrens *)	Waarvan	272.000 +/- kinderen tot en met 12 jaar
171 aangesloten voedselbanken	Waarin	12.000 +/- vrijwilligers actief
74.000.000 +/- euro aan voedsel gered van verspilling**)	Waarmee	151.000 +/- mensen hebben we in 2019 kunnen helpen

*) De cijfers hebben betrekking op Nederland. Bron: CBS september 2019.

**) cijfers 2018

Deze infographic is te vinden op de website van Voedselbanken Nederland

(Bron: Voedselbank Arnhem)

Te gebruiken verwijzingen naar recente wetenschappelijke publicaties

Sommige financiers zijn gevoelig voor wetenschappelijke onderzoeken die de maatschappelijke problematiek waar de Voedselbanken zich op richt duidelijk maken.

Een paar voorbeelden:

Onderzoek Kansrijk Armoedebeleid van het Centraal Planbureau (2020):

"Met het huidige kabinetsbeleid neemt de armoede in Nederland de komende jaren met ruim een kwart toe. De stijging van armoede komt met name door de verlaging van de bijstand tot en met 2035. Dit terwijl armoede in Nederland een hardnekkig probleem is, dat de kwaliteit van leven voor circa één miljoen mensen dagelijks ondermijnt. Dit is nog zonder de effecten van de coronacrisis mee te rekenen. Gerichtte maatregelen om armoede te verminderen zoals de verhoging van de bijstand, zijn effectief, maar kosten geld en vaak banen blijkt uit het zojuist verschenen onderzoek [Kansrijk Armoedebeleid](#) van het Centraal Planbureau (CPB) en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)."

Bron: Voedselbanken Nederland

Onderzoek '[Over de relatie tussen laaggeletterdheid en armoede](#)' (Stg. Lezen en Schrijven, 2016)

"Er is een relatie is tussen laaggeletterdheid, armoede en schulden? Zo'n 19% van de laaggeletterden leeft ten minste één jaar onder de armoedegrens, dat zijn 475.000 mensen. Daarvan is 6.2% langdurig arm, dat overeenkomt met 155.000 mensen. Door het dubbele taboe, schaamte voor de armoede maar ook schaamte voor het niet kunnen schrijven, lezen en/of rekenen, wordt de drempel om hulp te zoeken alleen maar groter. Met het project Laaggeletterden willen we de drempel naar de voedselbank verlagen en meer mensen bereiken die recht hebben op voedselhulp."

" Uit onderzoek van PricewaterhouseCoopers (2018) blijkt dat laaggeletterden jaarlijks €572 miljoen aan inkomsten mislopen. In de huidige Nederlandse kenniseconomie raakt het onvermogen om goed te kunnen lezen, schrijven en/of rekenen direct aan de welvaart van mensen. Dit resulteert in minder inkomsten uit werk en hogere zorgkosten voor laaggeletterden."

Bron: Voedselbanken Nederland

Gebruik een video om de maatschappelijke problematiek duidelijk te maken

Voedselbank Leeuwarden heeft een video gemaakt om de werkwijze en de maatschappelijke problematiek van de Voedselbank duidelijk te maken. In deze video wordt een ex-cliënt van de Voedselbank geïnterviewd, die zijn persoonlijke verhaal vertelt. Dit soort persoonlijke verhalen doen het heel goed bij fondsenwerving, die maken de maatschappelijke nood heel tastbaar:

https://www.youtube.com/watch?v=ptZ2jibUxex&feature=emb_logo

Uit deze video kun je ook een paar citaten halen om duidelijk te maken dat klanten van de Voedselbank buiten hun schuld om in de problemen kunnen komen.

Verwijs naar de SDG's (Social Development Goals) waar de Voedselbanken aan bijdragen:

Voedselbank Arnhem verwijst naar de SDG's (Social Development Goals) bij de fondsenwerving.

De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDGs - Sustainable Development Goals) zijn in 2015 door de Verenigde naties vastgesteld als de nieuwe mondiale duurzame ontwikkelingsagenda voor 2030. Ze worden gepromoot als de wereldwijde doelstellingen voor duurzame ontwikkelingen. De SDGs zijn van 2016 tot 2030 van kracht

Veel gemeentes en bedrijven willen laten zien dat zij bijdragen aan de Social Development Goals. Dat kunnen zij doen door de Voedselbanken te steunen. Voedselbank Arnhem vertelt sponsoren dat zij, door de Voedselbank te helpen, bijdragen aan doel 2, geen honger en doel 12, voedselverspilling tegengaan.

Voedselbank Arnhem schrijft in een presentatie die gebruikt wordt bij fondsenwerving:

" Ook in Nederland zijn er mensen met honger. Dagelijks gaan er honderden kinderen met honger naar school. De Voedselbank levert er een grote bijdrage aan om dit te voorkomen."

Beschrijf de maatschappelijke situatie die de nood veroorzaakt waar de Voedselbanken zich op richten

Voedselbank Arnhem beschrijft de onderliggende situatie die meer duiding geeft aan het armoedeprobleem in Nederland heel duidelijk:

- De rijkste 10% verdient in Nederland negen maal zoveel als de armste 10%. In 1950 ontving een topman 30 maal modaal en in 2019 is dat 500 maal. De afstand tussen rijk en arm is toegenomen. De inkomens zijn niet gelijk verdeeld. Het mediane oftewel middelste inkomen was met €25.700 lager dan het gemiddelde.
- In de huidige economie zitten we in een opgaande fase in de conjunctuurbeweging van de vrije markt, maar dat neemt nog niet weg dat het aantal gezinnen dat een voedselpakket van de Voedselbank nodig heeft blijft stijgen.
- Het probleem zit hem in het feit dat de kosten van levensonderhoud sterker stijgen dan de lonen. Daarnaast is de maatschappelijke hulpverlening bijna weg bezuinigd in de afgelopen 6 jaar. Hierdoor komen steeds meer mensen in de situatie dat het besteedbaar inkomen niet meer toereikend is.
- Lagere inkomensgroepen kunnen (overheid/wettelijke) boetes niet op tijd betalen, waardoor de schulden die zij hebben alleen maar blijven toenemen, wat tot gevolg heeft dat de kosten van het levensonderhoud een stuk duurder wordt. Iedereen krijgt wel een keer een verkeersboete, maar niet iedereen kan deze zomaar betalen.

Maak de redenen waarom mensen bij de Voedselbanken aankloppen inzichtelijk:

Voedselbank Doetinchem maakte deze duidelijke opsomming:

- Landelijke criteria: te weinig vrij beschikbaar inkomen
- Life event: scheiding, ontslag, arbeidsongeschiktheid
- Langdurig afhankelijk van een (te) lage uitkering
- Te hoge vaste lasten
- Te veel uitgaven; schulden
- Ingewikkelde regelgeving; grootste schuldeisers zijn de belastingdienst, zorgverzekeraars en woningbouwcoöperaties

(Bron: Voedselbank Limburg-Noord)

Wat is jouw oplossing voor het probleem dat je hebt beschreven?

Een voorbeeld van een mooie, innovatieve oplossing voor een maatschappelijk probleem biedt Voedselbank Leeuwarden:

- Maatschappelijk probleem helder: *kinderen en jongeren leven in armoede, dit werkt jarenlang door zowel mentaal als fysiek in hun leven*
- Oplossing helder: **bijdragen aan een 'mienskip' (gemeenschap) waarbij kinderen en jongeren die in armoede en schulden opgroeien kansen krijgen om sociaal-economisch zelfstandig te worden en de spiraal van armoede en schulden te doorbreken.**
- Wie worden benaderd: er wordt een programma opgezet van 100 donateurs die dit project een aantal jaren willen steunen.
- Waarom is Voedselbank Leeuwarden geschikt om dit project uit te voeren: ze bereiken o.a. 25% van de bijstandsgerechtigden.

3. Het Projectplan

Wat is het doel van een projectplan?

- Omvattende beschrijving van je project
- Onderbouwing van iets dat nog niet bestaat (bouwtekening van je project - hoe concreter hoe beter)
- Heb je overal aan gedacht (checklist)?
- Meestal bijlage of document belangrijk voor een fondsaanvraag

Een projectplan bevat over het algemeen:

- Aanleiding, kader en maatschappelijk probleem
- Missie en visie initiatiefnemers
- Gekozen oplossing en aanpak
- Doelstellingen project
- De doelgroep
- Resultaten
- Planning

Complete checklist voor een projectplan dat gebruikt kan worden om geld aan te vragen bij b.v. vermogensfondsen:

1. Titel
2. Inhoudsopgave
3. Samenvatting (*bij een lang stuk*)
4. Aanleiding, kader - het maatschappelijk probleem (*bijv ook met het verhaal van een persoon*)
5. Missie en visie aanvrager/initiatief nemende organisatie (*CFS 1*)
6. Gekozen oplossing en aanpak (*CFS II.*)
7. Uitgangspunten (*wat is je werkwijze, waar hou je rekening mee?*)
8. Doelstelling(en) project en beoogde resultaten (*wat wil je bereiken, zo concreet mogelijk*)
9. Doelgroep (*met beschrijving, voorbeelden*)
10. Betrokken instanties/organisaties (*met wie werkt je samen in de uitvoering?*)
11. Geografische afbakening (*waar vindt het project plaats, regio?*)
12. Planning (*welke stappen zijn er nodig voor de uitvoering in weken of maanden?*)
13. Organisatiestructuur (*hoe zijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden verdeeld?*)
14. Evaluatie en bijstelling (*hoe evalueer je en hoe vaak?*)
15. Risico's bij de uitvoering (*wat kan er mis gaan en wat doe je daar aan?*)
16. Financieel plaatje: begroting van kosten en dekking (zie volgende sheet)
17. Referenties (*zijn er bekende mensen of organisaties die een aanbeveling geven?*)
18. Documentatie (*financieel en inhoudelijk jaarverslag, statuten, persknipsels*)

Toelichting per onderdeel van een projectplan

1. Titel

Zorg voor een pakkende, aansprekende titel voor je project.

2. Inhoudsopgave

Helpt om het voor de lezer overzichtelijk te houden.

3. Samenvatting

Voeg bij een wat langer projectplan een samenvatting toe. Het is sowieso goed om een korte samenvatting in enkele regels van je project paraat te hebben, omdat hier in veel aanvraagformulieren van vermogensfondsen naar wordt gevraagd.

4. Aanleiding, kader, het maatschappelijk probleem

Zie hierboven bij 'Case for Support' voor manieren waarop je het algemene maatschappelijke probleem kunt presenteren waar de Voedselbanken een oplossing voor bieden. Dat kun je gebruiken om kort het kader te schetsen. Jouw projectplan zal ook een specifiek probleem, issue of ambitie als uitgangspunt hebben. Bijvoorbeeld zoals in deze brief van Voedselbanken Arnhem beschreven:

Zoals u wellicht weet levert Voedselbank Arnhem wekelijks circa 1200 voedselpakketten aan klanten in Arnhem en een aantal omliggende gemeenten. Daarnaast zijn wij distributiecentrum voor andere voedselbanken in de provincie Gelderland. Wij ontvangen en leveren wekelijks 100.000 producten. Voor onze klanten is het voedselpakket een aanvulling op hun geringe budget: een huishouden van 4 personen mag maandelijks € 495 'vrij' te besteden hebben om in aanmerking te komen voor een pakket. Hiervan moeten naast de boodschappen ook producten voor persoonlijke verzorging, kleding, uitjes en vervoer betaald worden. Voor een snelle blik op onze activiteiten stuur ik onze fondsenwervingsfolder mee.

Ons distributiecentrum moet voldoen aan de eisen van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit. Om hieraan te voldoen moet ons magazijn wekelijks gereinigd worden. In 2019 hebben we dit schoonmaakwerk uitbesteed aan een professioneel bedrijf, maar onze voorkeur gaat ernaar uit om alle werkzaamheden met vrijwilligers uit te voeren. Bovendien is ons budget eigenlijk niet toereikend om externe partijen hiervoor in te huren. Vandaar dat wij vanaf 1 januari 2020 het schoonmaken weer in eigen hand gaan nemen. Om dit goed te kunnen doen, willen wij graag professionele apparatuur aanschaffen. Wij hopen dat u ons hierin wilt ondersteunen.

De specifieke aanleiding voor de aanvraag staat hierboven vet gearceerd: het distributiecentrum moet aan strenge eisen voldoen, daarom moet het magazijn wekelijks gereinigd worden, de ambitie is om dit voortaan met vrijwilligers uit te voeren.

De aanleiding van een aanvraag kan ook bijvoorbeeld zijn: overgaan van voedselpakket naar winkelconcept, zoals Voedselbank Limburg-Noord:

Op dit moment worden de voedselpakketten wekelijks samengesteld. Het aanbod van producten bepaald de variatie in het pakket. En ieder gezin krijgt dezelfde producten. De klanten van de voedselbank kunnen wel aangeven of ze wel of geen vlees willen.

Om de klanten meer keuze te geven willen we nu overgaan naar het winkelconcept. Dit houdt in dat de klanten zelf kunnen kiezen welke producten ze willen. Hiermee komen we meer tegemoet aan de behoefte van de klanten. Verder denken we dat de klanten door het winkelconcept meer eigenwaarde krijgen.

Een heel concreet probleem kan ook zijn, dat de bus waarmee langs leveranciers wordt gereden het bijna begeeft, zoals bij Voedselbank Oss:

Gelukkig krijgen we iedere week voldoende voedsel om de pakketten voedzaam, gezond en lekker samen te stellen. Daarvoor rijden onze chauffeurs vier dagen in de week langs vele leveranciers. Onze bus is onze levensader, want zonder al die ritten kunnen wij het voedsel niet verzamelen. **En daar zit nu juist ons probleem. Onze bus loopt op zijn laatste benen. Hij dreigt het te begeven. En zonder deugdelijk vervoer kunnen we geen levensmiddelen ophalen en zonder levensmiddelen geen voedselpakketten.**

5. Missie en visie aanvrager / initiatief nemende organisatie

Voedselbank Limburg-Noord beschrijft de missie aldus:

Voedselbank Limburg-Noord is een stichting die wekelijks een gevarieerd voedselpakket verzorgt voor gezinnen en alleenstaanden die niet voldoende geld hebben om de wekelijkse boodschappen te betalen. **De dagelijkse zorg van de klanten om een maaltijd op tafel te zetten wordt hiermee gedeeltelijk opgelost.**

Verder streeft de Voedselbank ernaar **dat de klanten uit deze situatie komen. Met behulp van andere instanties moeten de klanten binnen een termijn weer onafhankelijk worden van de Voedselbank.** Het motto: “geen pakket zonder een traject” is ook bij ons van toepassing.

Voedselbank Arnhem stelt kort maar krachtig:

- Missie: Gratis voedsel verstrekken aan de armste mensen
- Visie: Zelfredzaamheid vergroten van de armste mensen

Met als toelichting:

- De missie van de Voedselbank is het gratis verstrekken van verkregen voedsel aan de armste mensen in de regio en ze doen dat uitsluitend met vrijwilligers.
- De visie van de Voedselbank is het vergroten van de zelfredzaamheid van onze klanten, voedselhulp moet immers altijd tijdelijk zijn. Om dit te realiseren werken we samen met lokale organisaties die onze klanten weer helpen om op eigen benen te staan.

6. Gekozen oplossing en aanpak

Zorg dat de gekozen oplossing en aanpak goed aansluiten bij het probleem dat je hebt geschetst. Zoals b.v. Voedselbank De Ronde Venen dat doet. Het probleem dat er steeds minder verse groente in de voedselpakketten zit, willen ze aanpakken door zelf groente te gaan kweken. Ze maken dat op de volgende manier concreet:

Wat?

- ▶ “eigen” Groente kweek
- ▶ Samenwerken met één of meerdere zorgboerderijen en/of kwekers die de productie regelen (de arbeid leveren)
- ▶ Basis assortiment produceren rekening houdend met jaargetijden en moeilijkheidsgraad van de kweek
- ▶ Constante aanvoer van gezonde en biologisch gekweekte groente (sla, andijvie, courgette, etc)
- ▶ Project investering (€25.000):
  - Kas
  - Diverse hand gereedschap
  - Transportmiddelen (kratten)
  - Zaai en Pootgoed

Dit kan in een projectplan verder in tekst uitgewerkt worden.

7. Uitgangspunten

Wat je hier in je projectplan kunt opnemen is een tekst die uitleg biedt over hoe jullie als Voedselbank in het algemeen te werk gaan. Wij geven hier enkele voorbeelden van **mogelijke** uitgangspunten:

- De Voedselbank werkt met vrijwilligers die in het verleden zelf ook armoede hebben meegemaakt en dat vinden wij belangrijk omdat ....
- Besluiten in ons bestuur nemen we altijd met unanimiteit.
- De klanten van de Voedselbank worden altijd aangedragen na screening door de gemeentelijke instanties.

- Wij publiceren altijd onze uitgaven en inkomsten omdat wij transparant willen zijn wat er met het geld van onze donoren gebeurt.
- Wij garanderen volstrekte anonimiteit voor onze klanten, dus we verbieden foto's of cameraploegen om mensen herkenbaar in beeld te brengen

8. Doelstellingen van het project

In het voorafgaande heb je al een uitleg gegeven over het (maatschappelijke) probleem dat je wil oplossen en de oplossing die je daarvoor wil realiseren. Onder het kopje doelstelling kun je puntsgewijs de doelstelling van je project of oplossing weergeven. Wat wil je ermee bereiken? Wij adviseren je om dit zo **specifiek en meetbaar** mogelijk te omschrijven. Als we het voorbeeld van de groentekwekerij weer nemen kun je dat als volgt in doelstellingen formuleren:

- De Voedselbank in staat stellen om een gevarieerd en gezond voedselpakket te kunnen verstrekken om zo bij te dragen aan een gezonder leven bij al onze 500 klanten;
- Het verminderen van de afhankelijkheid bij de Voedselbank van het aangeboden aan voedsel en meer zelf te kunnen bepalen waar de voedselpakketten uit gaat bestaan.

9. Beoogde resultaten

Na het beschrijven van de doelstellingen is het van belang om uitleg te geven over de **concrete resultaten** die je wil bereiken. Groente kweken is mooi, maar hoeveel, wanneer en hoe? Een voorbeeld van het beschrijven van de resultaten is:

- Binnen 1 jaar wil de Voedselbank van mei tot oktober standaard gevarieerde verse groente in alle 250 voedselpakketten per week kunnen opnemen;
- De groenten die we opnemen in de pakketten dragen het Eco keurmerk van ecologisch verantwoord gekweekte groenten;
- De kosten voor de eigen kweek van de groenten worden gedragen door donoren, fondsen en sponsors.

10. Doelgroep

Voor wie is het project specifiek bedoeld? Beschrijf je doelgroep en hun problematiek.

Bij het voorbeeld van Voedselbank Leeuwarden zou hier bijvoorbeeld wat dieper in kunnen worden gaan op de situatie van kinderen en jongeren die in armoede opgroeien.

Bij het voorbeeld van de groentekwekerij zou je hier een uitleg gegeven over waarom de klanten van de Voedselbanken te weinig gezond eten. Je kunt hier ingaan op de achterliggende redenen: armoede, gezond voedsel is vaak duurder, onbekendheid met gezond koken etc. Ter illustratie is het ook goed om bijv. een verhaal en beschrijving van een (fictief) gezin op te nemen.

Als je uitgebreider uitleg wil geven kun je ook ingaan op gezondheidscijfers, het feit dat armoede en slechte gezondheid vaak een combinatie vormen en cijfers opnemen. Voorkom hier wel dat je niet op deze plek dezelfde tekst gebruikt als bij 'het maatschappelijk probleem'. Voorkom daarmee dat het projectplan te lang of onleesbaar wordt.

11. Betrokken instanties/organisaties

Hier is een uitleg op zijn plaats over de organisaties waar je mee samenwerkt om de opzet en uitvoering van je project. Wie zijn het, wat is hun toegevoegde waarde en welke rol vervullen zij in de realisatie van het project? Dit kan puntsgewijs.

12. Geografische afbakening

Onder dit kopje kun je aangeven in welke gemeente of regio het project uitgevoerd gaat worden en dus welk bereik je project heeft.

13. Planning

(welke stappen zijn er nodig voor de uitvoering in weken of maanden?)

Hier geef je minimaal aan wanneer het project start en tot wanneer je project loopt.

Een project heeft immers altijd een kop en een staart en gaat niet eindeloos door.

Vermogensfondsen steunen over het algemeen alleen afgebakende projecten.

Nog beter is het als je de planning (afhankelijk van de omvang van het project) opsplitst in maanden of weken en dan puntsgewijs per maand of week aangeeft welke activiteiten worden verricht.

Let op bij fondsaanvragen dat het project pas kan starten wanneer de begroting is gedekt (dus nadat alle toezegging binnen zijn). Fondsen zijn over het algemeen niet bereid om projecten die al zijn gestart te financieren.

Voorbeeld:

Week 1

- Opstartvergadering
- Kennismaking met de leverancier

Week 2.

- Aankoop zaaigoed
- 1^e Proeftuin aanleggen

etc.

14. Organisatiestructuur

(hoe zijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden verdeeld?)

De organisatiestructuur geeft inzicht in hoe het project wordt aangestuurd. Wie neemt de besluiten, bewaakt de planning, betaalt de rekeningen. Wie denkt er mee? Bij een

ingewikkeld project wordt er een projectgroep of stuurgroep in het leven geroepen. Maar bij de aanschaf van een vrachtauto worden een of twee mensen belast met het onderzoek naar de beste wagen en het doen van een voorstel aan het bestuur. Dus afhankelijk van de omvang van het project beschrijf je hier iets over hoe er gewerkt, en hoe er wordt aangestuurd en besloten wordt.

15. Evaluatie en bijstelling

(hoe evalueer je en hoe vaak?)

Evaluatie is niet alleen nuttig aan het eind van een project, maar ook tijdens de rit. Als je doorspreekt hoe het allemaal loopt, welke tegenvallers er zijn, dan is het mogelijk om tijdig bij te sturen. Voorbeeld: je kunt vooraf precies uitwerken en bedenken hoe je de ombouw naar het winkelconcept wil gaan uitvoeren, maar tijdens de uitvoering van de voorbereidingen loop je mogelijk tegen onverwachte zaken aan die het noodzakelijk maken om extra uitgaven te doen, bijv. een muur te verplaatsen of extra spullen aan te schaffen. Door regelmatig te evalueren hoe het loopt, kun je tijdig bijstellen om je project succesvol te realiseren.

Onder dit kopje beschrijf je hoe en hoe vaak je gaat evalueren zodat je tijdig kunt bijstellen. Dat voorkomt onnodig kosten of uitloop.

16. Risico's bij de uitvoering

(wat kan er misgaan en wat doe je daaraan?)

Het is niet onverstandig om vooraf te in schatten wat er fout kan gaan bij je project. Probeer dit met elkaar te bepalen. Als slecht weer invloed kan hebben op je project omdat je een bijeenkomst in de buitenlucht organiseert is het verstandig om de maatregelen te beschrijven die je zal treffen als het gaat stormen. Het is goed om te laten zien dat je hierover hebt nagedacht met elkaar.

Dus niet alleen de risico's (wat kan er fout gaan bij ons project), maar ook welke maatregelen treffen we in dat geval.

Vermogensfondsen vragen vaak in hun aanvraagformulieren of je de risico's van je project hebt ingeschat en welke dat zijn.

17. Financieel plaatje: begroting van kosten en dekking

In het webinar hebben wij een voorbeeld behandeld van een begroting (kosten en dekkingsplan).

Een begroting zou er zo uit kunnen zien:

Tips bij de begroting:

- Probeer zo specifiek mogelijk te zijn, zonder teveel details weer te geven (dus 15 winkelwagens a € 150,- is € 2.250,-). Maar welk merk en afmetingen zijn minder relevant
- Rangschik je begroting in hoofdposten (hierboven dus 4)
- Indien nodig neem als bijlage een offerte op van een aannemer (bv aftimmering Bouwbedrijf onder 2)
- Onvoorzien: niet meer dan 5 tot 10% over de andere posten (dus 1 t/m 3), dit betreft de kosten die je vooraf niet kunt overzien en toch gemaakt moeten worden.

VOORBEELD VAN EEN BEGROTING

BEGROTING PROJECT OMBOUW SUPERMARKT				
UITGAVEN				
1.	<u>Aanschaf materialen inrichting</u>			€ 15.250
	Winkelwagens	15	€ 150	€ 2.250
	Vriezers (type xxx, yyy liter)	3	€ 2.500	€ 7.500
	Broodrekken	5	€ 800	€ 4.000
	Groenterekken (maat ...)	5	€ 300	€ 1.500
2.	<u>Inrichting ontmoetingsruimte</u>			€ 5.900
	Basisinrichting (4 tafels a € 150, 20 stoelen a € 50, 3 doeken voor wanddecoratie a € 300,-)			€ 2.900
	Aftimmering BOUWBEDRIJF (offerte)			€ 3.000
3.	<u>Communicatiekosten</u>			€ 1.120
	Drukwerk opening	1000	€ 0,25	€ 250
	Ontvangst kosten opening			€ 370
	Promotieuitgaven bereiken nieuwe klanten			€ 500
4.	<u>Onvoorzien</u>			€ 2.227
	10% over de andere begrotingsposten			€ 2.227
	TOTAAL			€ 24.497

VOORBEELD VAN EEN DEKKINGSPLAN

DEKKINGSPLAN			
	Eigen bijdrage vanuit Voedselbank		€ 5.000
	Vrijwillige inzet van Voedselbank (xx uur)		pm
	Gevraagd diverse fondsen een totaal van:		€ 12.000
	Fonds A		
	Fonds B		
	Gevraagd aan SUPER FONDS		€ 7.500
	TOTAAL		€ 24.500

Tips bij het dekkingsplan:

- Voer eerst je eigen bijdrage (als die er is) op
- Geef een totaal van wat je bij diverse fondsen hoopt te ontvangen
- Geef duidelijk aan welk bedrag je vraagt aan een specifiek fonds en bedrijf
- Alles hier is nu incl. BTW gedefinieerd. Je kunt er ook voor kiezen om de begrotingsposten excl. btw op te nemen en dan op het eind de BTW op te nemen. Maar het totaalbedrag moet incl. btw zijn omdat er geen sprake is van aftrekbaarheid (geen BTW-plichtigheid van de Voedselbank)

Nog een ander voorbeeld

	Begroting Voedselbank		
	Uitgaven		
1	Huisvesting		€ 18.000
	(huur € 1.000,- en energie € 500,-, 12 mnd)		
2.	Vervoerskosten		€ 10.000
	(benzine, verzekering, onderhoud en wegenbelasting)		
3.	Beheer en administratie		€ 5.000
	(gebruik softwareprogramma, boekhoudcontrole)		
4.	Onvoorzien		€ 10.000
	5% over de andere posten		
	TOTAAL		€ 45.000
	Inkomsten		
	Subsidie gemeente X		€ 15.000
	Diverse donaties instellingen		€ 10.000
	Donaties particulieren		€ 5.000
	Benodigd bedrag		€ 15.000
	TOTAAL		€ 45.000

18. Referenties

Als er bekende mensen of organisaties uit jullie omgeving zijn die het project kunnen aanbevelen is dat altijd mooi. Vraag of zij een korte uitspraak kunnen doen over waarom je project belangrijk is en geef het weer als een citaat (*schuingedrukt*).

Ook aanbevelingen van de gemeente, organisaties of bedrijven kunnen versterkend werken voor je project.

Hoe meer steun er is hoe groter de kans dat fondsen, donoren of bedrijven je project willen financieren. Wees beknopt in je tekst.

19. Documentatie

(financieel en inhoudelijk jaarverslag, statuten, persknipsels)

Dit betreft meestal bijlagen als:

- Een recent inhoudelijk jaarverslag
- Een recente jaarrekening
- Statuten
- Uittreksel Kamer van Koophandel (met de bestuursleden)
- Een persoverzicht met knipsels, foto's, persberichten of links naar filmpjes)

Nog een paar algemene opmerkingen over het projectplan:

- Maak er geen boekwerk van, maar hou het beknopt
- Zorg dat het aantrekkelijk wordt om te lezen: niet een te klein lettertype, afwisseling met tussenkopjes, foto's, illustraties en citaten of verhalen van mensen
- Gebruik ook kleur.
- Wordt het plan erg lang, maak dan een samenvatting in het begin

Veel succes ermee!

NB Nadat we jullie huiswerk ontvangen hebben, zullen we dit handboek weer bijwerken met nieuwe teksten en voorbeelden.

Mochten jullie nog zaken missen in deze handleiding, ergens niet goed uitkomen of tussentijds even feedback willen, neem dan via de mail contact met ons op. Wij helpen jullie dan verder.